

La cara i els ulls dels “murs humans”: 1.066 lesionats

written by Lluís Busquets | 2 de maig de 2019

Ahir, 30-V, van començar a declarar els primers ciutadans apallissats per les FCSE el dia 1-0-2017. Els tres primers a declarar havien exercit el seu dret a vot al col·legi Nostra Llar de Sabadell: foren **Santi Valls**, **Pilar Calderón** i el tinent d'alcalde **Julià Fernández. Valls** hi arribà a 2/4 de 9 del matí i hi trobà molta gent fent cua. Els antidisturbis, fent cunya, separaren la gent en dos grups, van començar a colpejar-la violentament, tot i comportar-se de forma pacífica sense escometre cap agent: cantava i proferia consignes. Ells arrossegaven persones per terra, si els convenia, estirant-les pels cabells, esbotzaren les cristalleres del portal i altres portes (aules i gimnàs), i al cap d'una estona sortiren amb bosses d'escombraries sense poder dir què havien requisat. **Calderón**, que actuava amb identificació com a apoderada d'ERC, havia romàs al col·legi tota la nit anterior i explicà que, davant la intervenció policial i en veure les pallisses, un company trucà una ambulància i ella sortí del recinte per la porta de la cuina: la gent s'asseia a terra, alçava els braços i cridava “Som gent pacífica!” i “Votarem!”. Explicà que entraren trencant vidres tot i tenir la porta oberta i què havien requisat dins les bosses d'escombraries: material escolar i joguines dels alumnes, res de material electoral. Si això no hagués fet quedar prou malament l'actuació de les FCSE, resultà que el centre es reobrí i ella mateixa hi votà a les 7 del vespre! Els ME? Segons ella, auxiliaren els ferits! **Fernández** ratificà el que s'havia dit: en arribar saludà als ME, que li manifestaren la impossibilitat d'actuar sense alterar la convivència ciutadana amb tanta gent. Els antidisturbis li colpejaren la cara, li van fer saltar les ulleres i li esquinçaren jaqueta i bossa, arrossegant-lo per terra fins a deixar-lo amb dues puntades de peu. “Davant meu

van treure un home a cops de punys i arrossegant-lo pels cabells." Quan anà al SEM, hi trobà una cua de gent amb sang i més mal parada que no ell; se n'anà a casa guarir-se i a canviar-se, i anà a votar a l'Escola Industrial. Després, 23 de 27 de regidors de Sabadell van condemnar l'actuació policíaca: la ciutat va viure la "manifestació més gran" de repulsa de la seva història. No va sentir cap amenaça als agents. Insults? "Quan vulneren els teus drets és possible que algú insultés els agents." Els votants van seguir els agents en senyal de protesta mentre es replegaven.

Després testimoniaren dos votants al pavelló Firal de Sant Carles de la Ràpita, **Joan Pau Salvadó** i el **Albert Salvadó**, regidor a Sant Carles de la Ràpita, investigat pel seu paper durant l'1-0 arran d'un informe dels Mossos d'Esquadra. Segons el primer, l'ambient del pavelló era tranquil i relaxat, però els agents amb boina (policia judicial) van entrar sense intercanviar paraula. Mentre la gent cantava "Som gent pacífica!" amb les mans enlaire, van començar desallotjar-la sense miraments. Posteriorment, van arribar els antiavalots. "Ens van estomacar, ens picaven al cap, ens punxaven les parts baixes i el fetge, i els més alts, quan s'abaixaven pel dolor dels cops, els obrien el cap; recordo el so de les porres, veia amics i coneguts del poble sagnar", ha detallat del tot emocionat. Li costava ofegar les llàgrimes. L'home digué que els cops de porra li van masegar la cama i que va necessitar assistència mèdica. Ningú no va escometre cap agent. No va veure que cap agent rebés cap moneda a l'ull, segons li demana el fiscal **Cadena**. La gent cridava desesperada, amb por, i alguns protegien les dones. El segon, el regidor, subratllà els fets: ningú de les FCSE va voler parlamentar amb ell tot i el càrrec que tenia i parlà d'il·lusió col·lectiva. Va veure càrregues molt violentes i persones amb el cap ensangonat. La gent posava les mans enlaire en senyal de pacifisme i cantava "Som gent pacífica!" Va necessitar assistència mèdica. Una dotzena de nens es van haver de protegir en un bar. El discurs de l'alcalde, Josep Caparrós, instant la GC que deixés de

carregar perquè els agents podien accedir a l'interior del pavelló per una porta, no va servir de res. Davant del pavelló hi havia unes dues-centes persones, que s'agruparen contra la façana perquè la GC no els permetia cap altre moviment." Estàvem drets amb les mans aixecades". No va veure llençar objectes contra cap agent. Es dibuixava un escenari excepcional d'acarnissament policial que feina miques les declaracions d'agents de la policia. Davant declaracions tan sentides i desmoralitzadores, fiscalia i advocacia de l'estat només se'ls acudia preguntar als declarants si no sabien que el referèndum estava prohibit pel TC i que les FCSE complien ordres del jutge de requisar material electoral i tancar els col·legis, sense esmentar ni una sola vegada que l'ordre del TSJC manava explícitament no alterar la convivència ciutadana.

Seguiren les declaracions dels votants al col·legi la Rourera de Sant Esteve Sesrovires, **Jordi Ribunart**, l'alcaldessa **Maria del Carmen Rallo** i **Emili Gayà. Ribunart**, que va fer tràmits per ser apoderat del seu partit tot i que no arribaren a bon port, parlà d'il·lusió continguda i ambient serè. Hi havia molta gent fent cua a primera hora per poder votar. Considerava un fet important i únic poder decidir el futur del seu país. A quarts de 6 de la tarda arribà la GC. Deixà els vehicles a 80 metres i van desplegar-se 25/30 agents en formació de 2. La gent estava escamnada del que havia vist que havia passat a Barcelona i en altres llocs . S'acordà que els que volguessin s'asseurién pacíficament. Creia que els GC els dirien que havien de complir una comesa, però, arribaren i començaren a empentar amb els escuts i a pegar, sense cap avís previ, tot fent una mena de passadís en la seva trajectòria vers la porta del centre. "Asseguts, devíem ser 30/40." Va rebre uns quants cops de porra i un cop de puny a la templa dreta. Entraren agents de paisà amb plastrons grocs. No sabia què havien fet dins l'escola. Van sortir per la porta del darrera on tenien els vehicles. O sigui que van pujar només per pegar la gent... Ell no sabia res d'ordres judicials; ell "anava només a votar" i, en aquell centre, no es va poder

continuar la votació. **Rallo**, l'alcaldesa, explicà que els caps de setmana a les escoles sempre hi havia activitats perquè al poble hi ha 75 entitats, i que era habitual que ella s'apropés als centres electorals. En arribar els guàrdies, la gent retrocedia espantada i es va fer un tap a la porta que no la deixava sortir. Els guàrdies van esbotzar-ne la cristallera. Colpejaven el cap dels ciutadans sense manies. No va veure ningú escometre cap agent. Van destrossar diverses portes de classes, despatxos i la cuina, sense cap necessitat. Va trucar la policia local perquè aixequessin acta de les destrosses, s'identificà amb els ME i posà una denúncia... El senyor **Gayà**, 60 anys, cabell blanc, era al centre des de les 5 del matí, perquè havien quedat així amb altres amics a les vigílies, quan se celebrava la Festa de la Tardor de l'escola. Quan arribà GC era al porxo i es va quedar al pati del col·legi. Hi tenia bona part de la família i de la sorpresa per l'actuació de la GC passà al desconcert i a l'estupefacció. Digué tenir una edat, però ni en temps franquistes havia vist una formació d'aquelles característiques en cap manifestació. Carregaven amb les cuirasses i amb cops de porra a dreta i a esquerra mentre la gent cridava "Som gent de pau!". Va rebre un cop al cap i va caure a terra... Els que els van voler ajudar foren víctimes de les porres dels agents. Les cares eren de por. La gent plorava. Insults? "Potser jo mateix en vaig proferir algun en aquelles circumstàncies." . Coces? "La gent es protegia. El que vaig veure van ser moltes llàgrimes." Als acusadors els va voler deixar clar que no l'havia manipulat ningú. "Vaig votar per convicció. Vaig exercir del meu dret inalienable d'expressar-me amb el meu vot."

Ferran Soler tenia el lloc de votació al col·legi El Castell de Dosrius (Vallès Oriental), municipi que inclou Canyamàs i Can Massuet-el Far. Va arribar-hi quan encara era fosc, a quarts de 8 del matí. Era un dia important i il·lusionant. Va estar diverses hores al col·legi (menys el temps que vaig ser a l'ambulància i a l'hospital) Al matí ja els arribaren

imatges de les actuacions policials a Sant Julià de Ramis i a d'altres centres barcelonins. "Cap al migdia, uns veïns ens van avisar que estaven arribant molts cotxes de la Guàrdia Civil. No els vèiem. Ens vam concentrar a la porta de l'escola." Van entrar en formació de rectangle, amb agents de paisà amb les cares tapades. Els agents van tirar a terra al batlle de Dosrius, Marc Bosch, que s'havia avançat amb les mans enlaire, i, sense mostrar cap ordre judicial, tot seguit van carregar contra els votants. "Pegaven amb les porres de dalt a baix, picant caps, amb coces i cops de puny." Hi havia tants agents com ciutadans. Ell estava agafat a una columna, i li va pegar la mà dreta lesionant-li l'índex i, després, un sergent li ventà un cop de puny (que necessità un punt a l'entrecella). Arraconat a la porta del menjador. Es trobà amb el seu pare de 64 anys. Un agent de paisà donà un altre cop de puny a una persona que no li havia fet res. Ningú va escometre contra policia. Cantaven *Els segadors* i cridaven "Votarem!" Els Sortiren els agents de paisà amb bosses d'escombraries amb una urna. Els antiavalots anaven enrere seguits del poble que amb les mans enlaire. I cridant "Hem votat!". A preguntes de **Melero** assegura que hi havia el binomi de ME a les 8 del matí, preguntaren per algun responsable, amb papers a la mà; no sabia si llegien capa acta. "En cap moment es va voler evitar que s'enduguessin l'urna. Només es volia mostrar el nostre desacord. Si haguessin demanat pas, l'hauríem permès i crec que fins i tot els haguéssim donat l'urna." Dues coses importants d'aquest testimoni. Primera: "Un GC ens va insultar a nosaltres. Ens va titllar de rates o gossos, i que ens estovarien fins al DNI". Segona: "Allà, certament, volà una cadira. Revisant els vídeos, ningú del poble coneix la persona que la va llençar." Era un agent policial camuflat?

Marc Puigtió, el testimoni següent era alcalde de Sant Julià de Ramis i Medinyà i feia part del Consell Comarcal del Gironès. Se sabia que al pavelló de Sant Julià, hi votava el president **Puigdemont** i hi havia molta gent que el volia veure a més de mig centenar de periodistes. Abans d'obrir les portes

arribà un exèrcit de la GC fins a la Plaça del Pavelló, on hi havia la gent. 200 agents per a un poble de 3.000 habitants. Van fer una barrera i començaren a colpejar tothom indiscriminadament. Portaven una maça per obrir portes. Cap agent es va voler posar en contacte amb ell tot i ser l'alcalde. Un helicòpter volava per damunt de manera rasant diverses vegades. L'ambulància es va haver de quedar-se a fora. Acabada l'actuació, animà la gent perquè anés a votar a Medinya, ja que allí no es va poder fer. Hi va haver 70 ferits, amb 37 denúncies que segueixen el seu curs al Jutjat núm. 2 de Girona. Eren més de les dues de la tarda. **Marchena** va decretar el recés per dinar.

La tarda començà amb la declaració de dues persones que es van moure a la zona de Tarragona, especialment a l'Institut Tarraco, la senadora **Laura Castel** i el diputat al Congrés per ERC **Jordi Salvador**. **Castel**, que visità centres de Tarragona, Cambrils i Reus, per animar regidors i alcaldes, va viure episodis de "violència extrema" per part de les FCSE en diversos col·legis electorals, tot i que la gent es comportava de manera festiva i il·lusionada. Fou arraconada a la plaça Imperial Tarraco, davant de l'Institut i els antiavalots no se n'anaren tot i haver requisat el material. Va sentir trets. Pegaven a tothom. A un company de la secció local d'ERC de Tarragona li van obrir el cap "amb acarnissament" ('ensañamino'). Feia fotos i van pegar-li pel darrera a ella mateixa. "La violència va ser extrema, gratuïta i indiscriminada". Quan el fiscal **Fidel Moreno** li digué si no sabia que no podia anar a votar, respongué amb ironia: "Cap jutge no em va avisar que havia perdut el meu dret a vot". **Salvador**, per la seva banda, visità els mateixos col·legis a més del Pau Ricart i confirmà el que havia declarat la senadora. A l'Imperial Tarraco hi havia molta tensió. Els agents tenien urnes, podien marxar, i es quedaren a carregar desproporcionadament. Com a Secretari general d'UGT havia estat en moltes manifestacions i a tres vagues generals "i mai no havia vist una actuació d'aquell tipus". Va veure dirigents

del seu partit amb el cap obert. Recordà que el PSOE registrà una acta de reprovació a **Soraya Sáenz de Santamaría** per càrregues desproporcionades.

La següent a declarar fou **Jordina Carbó**, ferida a l'Institut Pau Claris de Barcelona (un dels centres amb vídeos més esfereïdors –l'escala del centre fou una icona de la violència– i on va ser ferida). L'ambient era tranquil, però l'arribada de la policia ho canvià tot. Des del primer pis tenia una vista privilegiada. Els agents, que duïen maces per esbotzar portes i les empraren contra taules i cadires, es comportaren violentament, amb cops “gratuïts, desproporcionats i inexplicables”. “Tenia un noi al costat. Un agent el va agafar pel coll i la samarreta i el va llençar a terra.” En aquell moment, s'agafà les mans, respirà fons i tancà els ulls per recordar. “Un noi va interposar-se entre la policia i una dona embarassada, potser la seva parella, i la policia va llançar-lo a terra.” Un agent s'hi dirigí mentre els pregava que paressin.” Recordo que ell duïa una cadena i la repicava contra la cuixa. Jo estava espantadíssima. I quan li vaig dir que paressin, la resposta va ser estirar-me la bossa... Duïen uns malls amb què trencaven cadires, trencaven coses, material...” Li estriparen la bossa. Només pensava trobar-se amb el marit i fills. Va trucar al seu germà. Els ME feien un cordó fora de l'escola perquè no hi entressin més persones.

Els “murs humans” esmentats pels agents de la policia, les “masses” rebels segons els acusadors, tenien cara i ulls. Un rere un altre, els testimonis han anat assenyalant uns excessos i una violència policíaca desproporcionada i gratuïta. A Fonollosa havien continuat agredint la gent de la plaça tot i saber que l'urna que cercaven era en una altra banda; a Sant Esteve Sesrovires, els antiavalots continuaven pegant a la gent davant una porta, sabent que hi havia un altre accés amb la porta oberta per poder entrar al col·legi. I què feien els jutges mentre declaraven aquests testimonis? En general, els escoltaven amb atenció i perplexitat tret

d'alguns, displicents com sempre, com **Antonio del Moral** i de **Juan Ramón Berdugo**, pràcticament no prenien nota. Quan **Puigtió** exposava les intimidacions practicades a Sant Julià per la GC un dels jutges ha remugat fort, perquè se sentís i ho sentissin els advocats: "Intolerable!".

Jordi Torrent, el quart declarant de la tarda, va ser a Escola Pi Gros Sant Cebrià de Vallalta (Maresme) A les 9 arribaren els GC i es tancà el col·legi. La gent es posà al davant. I la vintena de GC se'n va anar. El cap d'una hora tornaren uns 200. Colpejaven tothom amb porres i escuts. La gent cridava: "Som gent pacífica, volem votar". Van parlar els policies amb vostès? No. "Només pegaven i ens arrossegaven per terra." Els darrers que quedaven davant la porta sortiren sense resistència. Els agents van entrar al col·legi i amb una maça rebentaren portes. Ningú no va agredir cap agent.

Jordina Freixanet, per la seva banda, l'1-0 va ser al centre de votació d'Alcarràs (Segrià). El dissabte se celebrà un sopar popular, amb ambient festiu i il·lusionant. El matí una xocolatada. Cap a les 9 poc després d'obrir el centre, arribà la GC. Arribaren i carregaren, sense mitjançar cap paraula. Va presenciar càrregues fortes. A un quart de 10 va pujar al primer pis: Hi havia agents a tres carrers. Va veure gent per terra. Quan una TV començà a enregistrar, pararen una mica les càrregues. La gent deia: "Som gent de pau. Volem votar". Agents ferits? No en vaig veure. En canvi vaig veure amics ferits, amb el canell i el nas trencats..."

Tot seguit declarà **Eloi Hernández**, batlle de Fonollosa (Bages), investigat per desobediència l'1-0, fet ja arxivat. Davant d'un ambient festiu i ple d'il·lusionament, el sobtà el que va veure per les xarxes de Sant Julià. A Fonollosa podien votar a la sala de plens de l'Ajuntament 200 persones i escaig, però, a 2/4 de 2 arribaren una vintena de vehicles de la GC d'on sortiren uns 80 antiavalots, en formació. Es va posar a la porta de l'Ajuntament, ell, però no li van fer cas. L'arraconaren a la paret del centre cultural, demanaren per un

responsable i algú respongué: "Tots som responsables!". Una vintena de ciutadans s'havien assegut a terra amb les mans enlaire i en silenci, però els retiraven d'allà a cops d'escut i amb coces. Hi va haver ferits. Trencaren el canell d'un adona embarassada. Van aconseguir d'entrar a l'Ajuntament. Esbotzaren set portes. Van emmanillar un noi al mig de la plaça només per humiliar-lo. Ningú no es crea el que veia amb els propis ulls. La gent cridava espantada davant d'aquella desproporció. "Hi havia més antidisturbis que persones a la plaça!" El pitjor era que algun dels agents d'informació camuflats va avisar que l'urna estava amagada darrera de l'església, perquè havia presenciada l'operació i va informar als altres agents, que van seguir trencant coses i estomacant la gent. Aquell 1-0 circulà per les xarxes la veu esqueixada i plorosa de l'alcalde informant als altres pobles que els havien massacrada i rebentada l'ajuntament! El matí havíem sabut que agents camuflats llençaven cadires; a la tarda, que era prioritari pegar la gent abans de trobar l'urna d'acord amb l'agent camuflat. I **Marchena** impassible! Cap jutge demanarà responsabilitats a les FCSE?

El setè testimoni de la tarda fou el de l'advocat **Ramon Antoni Forteza**. Votava al Departament de Benestar Social de l'avinguda Segre de Lleida i oferí un testimoni esperpèntic. Poc després de les 9 la policia era a dins. Una dona li demanà que actués com advocat a favor dels seus fills, que eren retinguts dins, però el van expulsar sense deixar-lo explicar Anà a casa a buscar la toga. Només volia dialogar. Es trobà que rebentaven a coces una senyora de 65 anys. La va voler protegir. Gairebé estava inconscient. Va demanar als ME que cridessin una ambulància. Va retornar davant dels agents...per exercir dret de defensa. Però ja sortiren amb des urnes. Ningú no els va escometre. Els únics que pegaven eren ells. Quan el fiscal li recordà el mandat del TSJC, li recordà que la intervenció s'havia de fer mantenint la convivència ciutadana... i que el que feien els agents no tenia res a veure amb la interlocutòria.

El següent declarant era de pes: **David Elvira**, ex-director del Servei Català de la Salut i responsable de recollida de dades dels ferits l'1-0 atesos pel SISCAT (Sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya). Segons els professionals sanitaris hi va haver 1.066 lesionats, 991 dels quals l'1-0 i 75 del 2 al 4-X. Entre aquells, 9 policies nacionals, 2 guàrdies civils i un Mosso. Atesos tots pel SEM i els CAPS . Les lesions més nombroses, policontusions cervicals, lumbar i cranials; també traumatismes cranials, angoixes, fractures, una afectació de glòbul ocular i un infart. 68 % homes; sobretot adults d'entre 41 i 65 anys. Alguns resultats sorprenents: una atenció de cada 4 habitants a l'àrea de Girona; a Pirineu-Aran, amb només 0,8 % de població, 12 % d'atencions. Explica la metodologia emprada (com la dels grans esdeveniments) i el registre del sistema sanitari català. L'informe ja estava penjat al portal de transparència a l'octubre. El Servei Català de la Salut va enviar les dades al Ministeri de Sanitat espanyol, i aquest no va trobar convenient fer cap auditoria ni inspecció. Algun afectat atès en un centre privat o en alguna mútua, no entraria en aquestes dades, que són del Sistema sanitari públic de Salut. Fiscalia li va voler buscar pèls als títols dels informes.

El darrer testimoni de la tarda va ser **Pere Garcia Quer** secretari general del Sindicat autònom de policia (SAP), sindicat majoritari en representació de l'escala bàsica d'agents i caporals dels ME. Un sindicat sense cap ajuda pública, sostingut pels seus afiliats, tot i que assisteix jurídicament els agents. Assegura que les comunicacions de l'1-0 no es passaven a la part política del departament d'Interior (ni a Secretaria General ni a Conselleria). Parla d'una comunicació 14-IX-17 en què se celebrà Consell General de la Policia, en relació al Conseller **Forn**, en dos punts que no es van fer constar en l'ordre del dia: 1) Reconeixement i felicitació per la feina dels ME en la resolució dels atemptats d'agost a Barcelona i Cambrils de l'agost; 2) Consell de bandejar la pressió mediàtica de l'1-0. Deixa clar

que no hi hagué mai ingerència política tot i la inquietud dels agents i algunes declaracions que no ajudaven. L'1-0 no tenien cap dubte que els ME es posicionarien al costat de la llei, d'acord amb les instruccions de jutges i fiscals. Garcia defensa els drets laborals dels seus i comenta els dispositius *Cronos* i *Àgora*, que considera un despropòsit i lamenta que algunes instruccions de Fiscalia pressuposessin una falta de professionalitat dels ME. Després d'un breu recés de 15 minuts, reprèn la declaració. L'1-0 els Mossos volien acatar les ordres judicials respectant "congruència, proporció i oportunitat" de les actuacions. Van retreure als comandaments dels Mossos que no els defensessin dels atacs mediàtics que rebia el cos tot i haver estat qui més escoles van tancar l'1-0. El 17-X van informar-los que s'havien obert expedients disciplinaris al cos de Mossos perquè s'havia detectat que "en alguns casos no s'havien respectat les ordres donades".

* * *

Tanmateix, ahir, els comentaris a Madrid eren sobre les decisions de la Junta Electoral Central (JEC), de la qual formen part dos membres del tribunal de la causa 20907/2017 **Luciano Varela** i **Ana Ferrer**, sobre l'exclusió de les llistes europees de **Puigdemont**, **Comín** i **Ponsatí**, substituïts provisionalment per **Boye**, **Trias** i **Talegón**. La JEC fou renovada la legislatura passada, a l'octubre, després de superar no poques tensions que la tenien bloquejada, poc abans de les eleccions del 21-XII-2017. En la composició, s'hi pot veure una clara vinculació política, ja que una part dels integrants és triada pels partits del congrés espanyol. El 2017 s'ho van repartir entre **PP**, **Ciutadans**, **PSOE** i **Units Podem**.

Fem, doncs, un breu comentari, dels tretze vocals que la componen: vuit són magistrats del Tribunal Suprem, triats (per sorteig?) pel **Consell General del Poder Judicial**, entre els quals el president (**Segundo Menéndez Pérez**) i vice-president de la junta (**Eduardo Calvo Rojas**) i cinc són catedràtics en actiu de dret o de ciències polítiques i sociologia, designats

per proposta conjunta dels grups parlamentaris. Els altres sis vocals designats pel CGPJ són: **Luciano Varela Castro, Luis Fernando de Castro Fernández, Maria del Pilar Teso Gamella, Francisco Javier de Mendoza Fernández, Antonio Jesús Fonseca-Herrero Raimundo** i **Anna M. Ferrer Garcia**. Quant als cinc catedràtics designats pel Congrés de Diputats, dos els va nomenar el PP –**Carlos José Vidal Prado**, catedràtic de dret constitucional de la UNED, i **Lourdes Nieto López**, catedràtica de ciències polítiques també de la UNED–, un el PSOE –**Ángela Figueruelo**, catedràtica de dret constitucional de la Universitat de Salamanca–, un C's –**Andrés Betancor**, catedràtic de dret administratiu de la Pompeu Fabra– i un Units Podem –**Inés Olaizola**, catedràtica de dret penal de la Universitat de Navarra. (El secretari és **Carlos Gutiérrez Vicén**.) És en el bloc de vocals on es detecten clares influències polítiques que fan dubtar de la seva imparcialitat, perquè alguns han manifestat opinions molt vinculades amb els partits que els proposen. Per exemple, **Carlos José Vidal**, no s'ha amagat mai de participar en actes del PP, fins i tot després de ser elegit per a la JEC. Per exemple, l'abril de l'any passat presentà al PP basc un informe jurídic que li havia encarregat el partit. Hi conclouïa que l'única nació titular del dret de decidir és l'espanyola i que, en cap cas, aquest dret no es pot incloure en una reforma estatutària ni constitucional. És l'home que considerà "bona" la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'estatut català. **Vidal**, com a ferm defensor de la unitat espanyola, després del referèndum català va signar un manifest a favor de la Constitució, en què es demanava al president de la Generalitat, **Carles Puigdemont**, que complís la llei. Entre els signants també hi havia **Ángela Figueruelo**. Aquesta catedràtica va agafar fama perquè va dur als tribunals la presidenta de la Comunitat de Madrid després de descobrir que li havien falsificat la signatura per aconseguir el màster que no tenia. El més bel·ligerant contra Catalunya és, sens dubte, **Andrés Betancor**, proposat per C's. Ha col·laborat estretament amb aquell partit: n'ha estat membre de la comissió d'experts jurídics . També és una veu

molt escoltada per **Societat Civil Catalana** i hi ha col·laborat en alguns actes. Ha elogiat l'aplicació el 155 a Catalunya i ha criticat que el PP l'apliqués amb un excessiu sentiment de culpa. Ha relacionat l'independentisme català amb ETA. Molt crític amb l'estratègia de l'independentisme, Betancor relacionava aquest moviment amb **ETA**: 'Tots recordem l'heroisme dels caiguts en mans d'ETA. Quan el tribunal de **Slesvig-Holstein** va refusar l'extradició per rebel·lió de Puigdemont, va escriure un article decebut: "Una generació de juristes espanyoles hem crescut idolatrant la dogmàtica alemanya", deia, però titllava la resolució d'escandalosa per manca de rigor jurídic. I acabava així: "Aquesta feblesa jurídica posa de manifest una arrogància que voreja el supremacisme a què tan acostumats ens tenen els nacionalistes i, ara també, alguns togats alemanys".

A **Lourdes Nieto**, proposada pel PP, no és estrany de veure-la en actes de la *Fundació FAES*. Té una visió particular del cas català, i no s'amaga d'expressar-la. En la primera declaració com a membre de la junta, en una compareixença que es va fer al congrés espanyol, va demanar de crear una assignatura de formació política arran del fet que –deia– "s'hagi pogut adoctrinar els joves a Catalunya". Aquesta intervenció es va fer a final d'octubre del 2017, en plena ofensiva d'alguns mitjans espanyols i partits com ara PP i C's, que acusaven l'independentisme d'adoctrinar i inculcar l'odi a Espanya.

Els vocals proposats per Podem i el PSOE, **Olaizola** i **Figueroa**, menys avesats a fer públiques les seves opinions, es van oposar a la decisió majoritària de la junta d'apartar **Puigdemont, Comín i Ponsatí** de les llistes de les eleccions europees. També s'hi oposaren el president i el vice-president de l'òrgan, tots dos de tendència més progressista, però no van poder impedir que la resta de jutges i vocals hi votessin a favor. Veurem qui tenia raó.